

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6:50
za en mesec 2:20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22:40
za pol leta 11:20
za četrt 5:60
za en mesec 1:90
Za pošiljanje na dom 20 v. na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEČ

== Inserati: ==
Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188. ==

Današnja številka obsega 4 strani.

Zborovanje S. L. S. v Ljubljani.

Dr. Lampe nadaljuje, ko je raztrgal liberalno slovensko-nemško zvezo:

Zdaj pa nekaj »izdajstev« tiste od liberalcev iznajdene »klerikalno-nemške zveze!« (Čujte!)

Eno leto je, kar sem v deželni odboru, in lahko rečem, toliko se tekom desetletij ni storilo za slovenstvo, kolikor je v tem letu storila S. L. S. Razbili smo vse, za kar so se liberalci Nemcem podpisali. (Burno odobravanje.)

Nemškemu gledališču smo odrekli podporo. Liberalci so nam vedno očitali, da smo slovenskemu gledališču nasprotni. Izjavljam, da smo prijatelji vsakega poštenega gledališča. Mi smo odprli deželno gledališče prvič slovenskemu ljudskemu odru in le želim, da bi se naše ljudstvo naslajalo mnogokrat na lepih umotvorih. Znižali smo nemškemu gledališču število igralnih dni na tri tedensko, vse najboljše dneve smo dali slovenskemu gledališču, in rečem slovenskemu podjetju: »Sedaj imate Vi priložnost, če boste dobro igrali, da toliko zaslužite, da se boste lahko vzdrževali.« Tudi v tem oziru smo torej le red naredili, in to ne stane dežele ničesar, vsak pa doseže kar mu gre.

Vprašanje samoslovenskih uličnih napisov v Ljubljani, ki ga liberalci niso mogli in niso smeli rešiti, je od naše strani tudi ugodno rešeno. Nad nami je seveda upravno sodišče, ki v kratkem izreče svojo besedo.

Potegnili smo se za slovensko uradovanje pri sodiščih. Ko je bil nedavno eks-celencja Pitreich na Kranjskem revidiral sodišča, je hotel slovenske sodnike disciplinirati, ker so se predzrili, da so na sodne spise zapisali nekaj kratkih besed glede notranjega uradovanja. Takrat je šel zastopnik deželnega odbora protestirat k eks-celenci Pitreichu, na čelu županov, ki so se potegnili za pravice slovenskih sodnikov. (Tako je prav!)

Glede slovenskega uradovanja pri političnih uradih gre sicer počasi, ali vendar gre naprej. Ne dolgo tega, se je »Narod« začudil, češ: »Novo je, da poročevalci prizivne komisije za osebno dohodarino poročajo v slovenskem jeziku, ne da bi se podiralo nebo nad Ljubljano.«

Torej liberalci mislijo, če kdo v kakšni komisiji par slovenskih besed izpregovori, da se bo vsled tega nebo podiralo. To nam je samoobsebi umevno; oni sodijo po sebi. Mi delamo na tihoma, a sigurno. Ne pa upiti in narodnega nasprotnika pozivati, češ, tega le toži, tukaj glej, da bo nemščina zopet noter prišla!

Mi smo se zavzeli z vso odločnostjo za pravice slovenskega jezika pri finančni prokuraturi. Ko se ni hotela udati, smo ji rekli: Mi ne reflektiramo na pomoč finančne prokuratorje; mi se bomo sami zastopali, če bo treba. To je bila odločna beseda. (Tako je! Živio!) Prejšnji deželni odbor, v katerem so bili liberalci v večini, pa je isti finančni prokuraturi izrekel veliko zahvalo, in finančna prokuratura je bila sedaj v prijetnem položaju, da nam je prepis te zahvale nazaj poslala in porogljivo vprašala: Kako pa to? Saj prej nas je deželni odbor tako silno hvalil! Tako so delali liberalci.

Čuvali smo pravice slovenskega jezika tudi pri občinah. Okrajnemu cestnemu odboru v Kočevju smo, na primer, ukazali, da mora po slovenskih občinah razglasiti slovenske oglase.

Ustavili smo nemške oglase v uradnem listu. Deželni odbor uvršča sedaj v vseh listih na Kranjskem samo slovenske razpise in oglase, in kljub temu dobimo še vedno dovolj podjetnikov za cestne in vodovodne gradnje in vseh kompetentov.

Oglejmo si delovanje sedanjega deželnega odbora na polju srednjega šolstva! Liberalci pišejo o šolskem vprašanju »visokoučeno« in mnogo o njem go-

vore. Narodni nasprotniki pa nam venomer očitajo: Kaj, vseučilišče hočete imeti? Saj še knjig za srednje šole nimate! In res je. Hribar je plaval v visokih oblakih, hotel je slovensko univerzo in akademijo in govoril, mnogo govoril, storil pa ni prav nič. Mi pa nismo govorili, marveč dali na razpolago dež. denarnih sredstev, da podpiramo pisatelje in plačujemo tiskanje šolskih knjig. Kar bi morala storiti država, ki pa ničesar ne stori, to dela v tem oziru naš deželni odbor.

V deželnem zboru smo v zadnjem zasedanju priredili velikansko manifestacijo za jugoslovansko državo. To je bil zgodovinski dan v življenju Slovencev in Jugoslovancev sploh, ko se je prvi jugoslovanski deželni zbor v Avstriji izrekel za trilateralizem. Ko so poslanci S. L. S., na čelu jim dr. Krek in dr. Šusteršič, priredili to mogočno manifestacijo, so pa naši liberalci stali ob strani in niso mogli vedeti in se niso mogli odločiti, ali bi bolj držali z nami ali s srbskim kraljevičem Jurjem v Belgradu ali s kakim hrvatskim »Pokretom«. Bili so ljudje brez smisla za najvažnejše jugoslovansko vprašanje. (Tako je!)

Notranje uradovanje v deželnem odboru smo še bolj poslovenili. Storili smo v tem oziru, kar je največ mogoče, tako da je sedaj tudi to v redu.

V deželni šolski svet smo poslali dva zastopnika slovenskega ljudstva in s tem smo nemško nadvlado v njem strli (Pray! Živio!) In tukaj se moram zopet dotakniti naših liberalcev. V »Narodu« namreč glojejo suho kost, da je S. L. S. »Belarjevo imenovanje molče požrla«. Kako, vas vprašam! To imenovanje se je izvršilo za hrbtom, brez vednosti naše stranke in deželnega šolskega sveta. Sicer pa ta nemški nadzornik Nemcem prav nič ne koristi, ker sta se v deželni šolski svet priselila dva Slovence, ki imata glasovalno pravico, on pa ne pomnoži števila vladnih zastopnikov, ker smeta glasovati le dva deželna šolska nadzornika. Pri tej borbi smo torej mi Slovenci imeli dobiček, Nemci pa so zgubili. (Odobravanje.)

Potegovali smo se za Slovence pri raznih kompetencah, v ožjem in širšem krogu, kjer imamo kaj vpliva.

Deželni odbor izdeluje reformo občinskega reda, vsled katerega bodo pravice klik v raznih krajih padle in bo tudi tam Slovenec sam gospodar na svoji zemlji.

Deželni odbor bo izpeljal, da bo ljubljanska nemška realka dobila tudi slovenske razrede.

Ko je tovariš prof. Jarc (Burni živio-klici) zahteval od deželnega predsednika, da mora biti občevarje višjih šolskih oblasti z nižjimi v soglasju z narodnostjo, da mora biti občevarje slovenskega učiteljstva, na primer pri konferencah, takšno kakor to zahteva narodnost učiteljstva, da morajo biti slovenska letna poročila naših šolskih zavodov in slovenska izpričevala, da bodo slovenski starši vedeli, kakšne reče so dobili njih sinovi, — takrat je rekel deželni predsednik, da pripozna opravičenost teh zahtev in da bo odredil, da se tem upravičnim zahtevam ustreže.

Vse to je nam samo ob sebi umljivo; liberalci pa stoje na stališču: če kdo v kakšni (malopomembni) komisiji slovensko izpregovori, se mora nebo podirati nad belo Ljubljano! (Veselost.)

To je razložek med politiko kričanja in politiko dela.

S tem sem vam izdal tajnosti o »klerikalno-nemški« zvezi. (Odobravanje.)

20. september.

Pa še neko stvar moram omeniti. Liberalci imajo več sreče, kakor pameti. (Klici: Je bilo vedno tako!) Ko so bili že popolnoma pri tleh, takrat, hvala Bogu, je prišlo v Ljubljano do neklih pretepov, in v pratiki se je pokazal XX. september. Ta dan sedaj liberalci izrabljajo pridno kot dan narodnega mučeništva, in to jim prija. Ima pa ta dan tudi svojo bridko stran, najbridkejšo za Hribarja.

4. oktobra lanskega leta, na cesarjev god — takrat deželnega glavarja pl. Šukljeja ni bilo v Ljubljani — sem šel jaz kot zastopnik deželnega glavarja k deželnemu

predsedniku, da bi mu izročil čestitke Kranjske dežele h godu Nj. Veličanstva. Tedaj sem v imenu naše stranke in deželnega odbora rekel: Mi najodločneje obsojamo vse, kar se je zadnje dni godilo proti postavi od katerekoli strani, — tudi od strani vojaštva. Deželni predsednik mi je na to rekel: »Spomin na te dneve bo najbridkejši spomin mojega življenja, kajti na ljudi streljati, to je nekaj groznega!«

Takrat še nismo vsega vedeli. Ampak čez nekaj časa je prišlo vse na dan, da je bil ljubljanski župan Hribar tisti, ki je zahteval vojaštvo. (Čujte!)

Protest proti županu Hribarju.

Mi smo protestirali proti vladi in proti vojaštvu; ravno tako pa protestiramo tudi proti takemu županu. (Dol ž njim!) In narodno-napredna stranka se nam mora pri tem protestu pridružiti. Na raznih shodih sicer govorijo razni Žerjavi in drugi tiči o vsem mogočem, — o teli stvarih pa molče, kakor ribe. (Smeh. Že vedo zakaj!)

Peterburški romar.

Tu pa se moram še nekaj od bližje pobaviti s Hribarjem; to pa zaradi tega, ker se nam je očitalo, da mi Hribarjevega romanja v Peterburg ne čislamo, kakor zasluži. Vsak romar je častitljiva oseba; če ga srečate, se spodobi, da se mu vsaj odkrijete in mu tako izrazite svoje spoštovanje. »Klerikalci« pa romajočega Hribarja nismo hoteli tako spoštovati, dasi so bili časopisi nabasani velikanskih poročil, kaj je vse na Ruskem dosegel.

Naša dolžnost tudi v tej stvari je, povedati popolno resnico, kajti nobena stvar ni nam Slovanom tako na škodo, kakor slepitev samega sebe. Bojim se, da je ta akcija »Novoslovancev«, med katere Hribar spada, slovensko stvar osmešila pred celim svetom in da bodo resni politiki imeli še mnogo dela, da popravijo, kar sta nam ribar in Kramar pokvarila in škodila. (Tako je!)

Kako pa se tako romanje dela? Razložil vam bom tako novoslovansko romanje. O vsem potrebnem me je obvestil zapnik, ki vso stvar pozna osebno iz prvega vira in zelo natančno.

Kako je Hribar romal v Peterburg.

Prva stvar, ki jo je Hribar napravil, ko se je podal na pot, je bila, da je skrbel za to, da so se po časnikih razširile imenitne vesti o tej velik osebi, ki se Rusiji bliža.

Tako je delal tudi Ivan Hribar Veliki, župan ljubljanski. Sprejemal je časnikarje imenitnih slovanskih listov in jim kakor kak suveren dajal informacije o svoji imenitni osebi.

Dopisnik »Kurjera Varšavskega«, najbolj razširjenega poljskega lista, je prinesel na primer o osebi Ivana Hribarja sledečo informacijo:

Dr. Ivan Hribar, doktor obojnega prava (Buren smeli!) 25 let župan ljubljanski (veselost), nekaj desetletij (Oho!) drž. poslanec, izdajatelj najuglednejšega slovenskega dnevnika »Slovenski Narod«, (Hrupna veselost), miren in vztrajen (To pa to!), visoko spoštovan od svojih rojakov (Globoko pa še bolj!), tudi poljska kolonija v Ljubljani ga spoštuje (Pokojni Korytko!), glavno zaslugu za slovenski narod si je pridobil, da je začel gospodarsko organizacijo med Slovenci (Glasen krohot) in jo vodi itd.

Tak članek je priobčila nedeljska številka »Kurjera Varšavskega«, preden se je pripeljal v Varšavo sam Ivan Hribar.

Da vso stvar razumemo, ne smemo pozabiti, da na Ruskem vlada silno zašča Poljake; zato ne pride do miru med največjima in najpomembnejšima slovanskima narodoma. Hribar se je v tem vrtincu med Scilo in Karibdo držal tiste taktike, kakor glede pogodbe z Nemci, da je imel prav nasproti Rusom, nasproti Poljakom pa tudi. (Res »fejst« mož!)

V Peterburgu so Poljaki rekli Kramarju in Hribarju, da ju sprejmejo le pod tem pogojem, da v Varšavi ne poideta k Rusom, češ, da sta bila v Peterburgu cel teden pri Rusih; dan, ko ostaneta v Varšavi, morata torej biti izključno pri Poljaki, to pa tem bolj, ker v Varšavi ni dru-

gih Rusov kakor častniki in uradniki, ki jih Poljaki iz razumljivih vzrokov smatrajo za svoje najhujše sovražnike.

Toda prišedši v Varšavo, sta se šla najprej poklonit ruskemu general-gubernatorju Skalonu, potem sta pa šla v uredništva dajat informacij. Tudi v uredništvo skrajno protipoljskega uradnega lista »Varšavski Dnevnik«.

Na banketu pri Poljaki sta se poslo-vila naglo, češ, da se jima mudi na kolo-dvor, potem sta jo pa naglo zavila za vo-galom v ruski klub, v palačo, ki jo je bila ruska vlada uropala poljskemu grofu Zamojškemu. V tej palači se je potem nastanil častniški klub, in v to palačo noben Poljak noge ne postavi. Hribar in Kramar pa sta šla v ruski klub in tam ju je čakal, kakor je pisal »Varšavski Dnevnik«, na mizi vrč šampanjca, za katerega so Rusi še, ko sta bila na potu, zbirali denar, ker sta jim obljubila, da prideta.

V Peterburgu so se dogovorili, da je posvetovanje tajno in se objavijo samo sklepi po skupnem dogovoru. »Novoslovanci« pa so dali uredništvu Poljakom skrajno sovražnega lista »Novoje Vremja« neko izjavo Dmofskega, ki je iztrgana iz konteksta zvenela tako, da je poljsko javno mnenje silno proti njemu razburila.

V Varšavi sta bila povabljena na matico h grofu Krasinskemu, kjer se je zbralo več Poljakov k prostemu razgovoru. Krasinski je to storil samo radi tega, da bi ju zadržal in da ne bi netaktno ušla k Rusom, a ni hotel slišati o nobenih sklepih. Ona dva pa sta potem dala v liste, da se je tam vršila formalna konferenca Poljakov, na kateri da se je sprejelo več sklepov o banki, razstavi, izletih itd. Grof Krasinski je imel zaradi tega velikih sitnosti in se bo prihodnjič varoval sprejemati take novoslovanske goste pod svojo streho.

Nova banka.

Tako je bilo predzadnje romanje Hribarjevo. Zdaj pa hoče Hribar imeti vse-slovansko banko in je obljubil, kakor pravijo, da bodo Jugoslovani dali dvainpol milijona kron za njo. Govoril sem o tej stvari z nekim Hribarjevim prijateljem in ga vprašal, kdo bo te milijone dal? Odgovoril mi je: Mi ne bomo nič dali. Če imamo denar, ga rabimo doma za svoje potrebe. In dodal je: »Ta je že zopet ena Hribarjevih!« (Veselost.)

Torej banko je hotel imeti in za to je letos moral biti drugi slovanski kongres v Peterburgu. Pod vtisom silno slabega uspeha prvega je ta kongres napravil popoln fiasko. In temu se ni čuditi.

Krivicca oficijelne Rusije proti Poljakom.

Rusi poliske gubernije razkosujejo in napravljajo iz njih ruske, dasi tvorijo v njih Poljaki — katoličani — polovico prebivalstva. Njim ne bo dovoljeno imeti nobenih šol, v cerkvi se bo moralo govoriti rusko, katoličan ne bo smel prodati nobenega posestva, niti kupiti ničesar, katoličan ne bo smel imeti nobene službe, niti občinskega odbornika ali pisarja. Z orožniki jih bodo gonili v pravoslavne cerkve in spovednice in žandarji bodo stražili pravoslavne cerkve, da jim noben Poljak ven ne uide. (Sramota.)

Po vsem tem je ravno zadnji čas med Poljaki razburjenje napram ruski vladi veliko in lahko razumno, če so zahtevali, da se le pod tem pogojem udeležijo kongresa, ako jim Rusi dajo vse pravice, ki jim gredo po božjih in človeških zakonih.

Drugi novoslovanski kongres.

Udeležba na kongresu je bila malenkostna. Navzoči so bili: Čehi: Kramar, Klofač, — sokol Schreiner in ravnatelj banke Preiss. Slovenec samo Hribar. Hrvat samo Tresić in Pavičić. Poljak iz Galicije in Poznanja nobeden. Iz kraljestva O m o v s k i, ki nima več mandata, ki ga je izgubil ravno zaradi naših vseslovanskih gostov. Poleg tega z Litve in Rusije par gostov. V časopise pa so dali nasprotne vesti.

Peterburška agencija je podala celo vrsto imen mož, češ, da so prišli na shod, a jih ni bilo. Gabršček, — same take imenitne osebe — dr. R. Vošnjak, ki je to po-

pravil v »Narodu«. Zdiehovski in Do-
losevski (dasiravno sta prej pisala,
da ne marata priti), pisali so, da je navzoč
profesor dr. Rejdiger iz Lvova, ki je po-
tem poslal popravek, da se ni ganil iz
Lvova itd.

Tako so javnost slepili. O sklepah nas
zanima le, kar se je govorilo o Bosni in
Hercegovini. Saj veste da je bil »Narod«
silno navdušen za srbskega Jurja in proti
aneksiji. Hribarja in Kramarja so pa v
Peterburgu Rusi silovito napadali, zakaj
nista bila odločneje proti aneksiji. Zahte-
vali so, da se ti dve deželi izločita iz av-
strijske države. Hribar je bil v veliki za-
dregi. Nič več ni bil sedaj dr. Ivan
Hribar, ampak le Ivan Francevič Hribar,
in ako čitate poročila o kongresu, molči
zgodovina o njem; le enkrat je bil tako
srečen, da je predsedoval pri shodu za
banko. Ustanavljanje raznih bank namreč
Hribarja nepopisno veseli. Razprave so
bile zelo burne in nesoglasje tako, da je
malo manjkalo, da se ni shod razbil. Po-
ljaki so nastopali jako ostro in so hoteli
forcirati resolucijo, v kateri se obsoja po-
stopanje vlade proti njim. Rusi so hoteli
ostro resolucijo proti aneksiji Bosne.

Slednjič so po shodu Poljaki proglasi-
li komunike v katerem trdijo, da resolucije,
ki so bile objavljene, ne zvane tako, kot so
bile sprejete.

Povelje ruskega policaja.

Konec tega zadnjega Hribarjevega
romanja pa je bil sledeči. Ruska vlada je
»novoslovanski« shod prepovedala, brat
ministrskega predsednika Stolypina je po-
vabil romarje na banket, jim dal dobro je-
sti in piti, potem pa rekel: »Zdaj pa marš
domov! Na Ruskem ne boste več zborova-
li.« V liste so dali, da bo prihodnje zbor-
ovanje v Sofiji na Bolgarskem. (Vese-
lost.) (Konec sledi.)

Grozna eksplozija v Podgorcah.

Krakov, 8. junija. Krakovsko prebi-
valstvo si je včeraj ogledovalo v velikan-
skih množicah podgorski kolodvor, ki je
tako razdjan, kakor da bi ga bila obstre-
ljevala artiljerija. Vsa skladišča so razde-
jana, preluknjani železniški vozovi, strehe
odtrgane. Vojaški kordon brani občinstvu
dostop k smodnikovim skladiščem. Patru-
lje iščejo v okolici šrapnela in granate, ki
niso še eksplodirale. Število ranjencev
niso še dognali. Večinoma so poškodbe le
lahke. Velika sreča je, da niso nikogar za-
dele puške kroglice, ki jih je na tisoče fr-
čalo po zraku. Častniki pripovedujejo, da
je napravila eksplozija nanje vtis velike
artiljerijske bitke! Ranjenci so večinoma
v domači oskrbi. Resno ranjenih je 20 do
30 oseb, a zdravniki upajo, da jim ohrani-
jo življenje. Erarjevo škodo cenijo na mi-
lijon kron, drugo škodo cenijo tudi na mi-
lijon.

Krakov, 8. junija. Listi naglašajo, da
se je tako v krakovskem občinskem svetu
kakor tudi v zbornici že večkrat zalite-
valo, naj se smodnišnice v krakovski oko-
lici premeste. V eksplodirani smodnišnici
je bilo 12.000 kg smodnika in 13.000 šrap-
nel ter granat. Po eksploziji je poškodova-
na vila krakovskega župana dr. Leona
in judovsko podgorsko pokopališče.

PRED ODLOČILNIM GLASOVANJEM.

Nemški listi objavljajo o današnji seji
državnega zbora nebroj prerokovanj,
ugibanj in groženj. Poročajo, da se Polj-
ska Ljudska Stranka ne pridruži Slovan-
ski Uniji. Na Dunaj je priromal gališki na-
mestnik, ki ga je pozvala Bienenrothova vla-
da na pomoč. Včeraj so se vršila pogajanja.
Nemci poročajo, da se je razbil kom-
promis med opozicijo in voditelji vladnih
obstrukcijskih strank. Opoldne so se po-
svetovali dr. Šusteršič, dr. Adler in Ma-
stalka o taktiki opozicije. Seveda niso raz-
bojnali v svet, kaj da so sklenili. Posve-
tovanja strank so trajala včeraj do pozne
noči. Gališki namestnik ni pri Poljski
Ljudski Stranki ničesar opravil. Poroča
se, da pristopijo Rusini »Slovanski Uniji«.
Najbolj pritiska vlada na Dalmatince.
Zadnji čas izkušnja namreč avstrijska vla-
da poraviti, kar je desetletja glede Dalma-
cije zagrešila. Vlada je dolžna, da skrbi za
tisto Dalmacijo, ki je brez modernih cest,
brez železniških zvez in dasi ob morju,
rob Balkana, brez vsaj približno modernih
obmorskih pristanišč. Odločno moramo
obsojati vladno grožnjo, podano v »Frem-
denblattu«, ki pravi, da še ne ve, če bi se
dalo Dalmaciji tistih beraških 1.900.000 K
za gospodarsko povzdigo, ker so Dalma-
tinci v opoziciji. Bienenroth je izjavil, da vla-
da ne bo izvajala nikakih posledic, če se
tudi sprejme dr. Šusteršičev predlog, ker
ne more izvesti, kar je nemogoče. V da-
našnji konferenci klubovih načelnikov na-
merava baje Bienenroth izjaviti, da če bo
vlada porazena pri glasovanju, glasovanja
ne bo smatrala za nezaupnico. Povedati
tudi namerava, da če zbornica ne odobri
proračuna, vlada tudi ne razpiše ponudb
za zgradbo javnih poslopij na Primors-
kem in v Dalmaciji. Ugibanj je torej jako

veliko. Tisti krogi, ki drže sedanjo proti-
slovansko vlado, se bodo že še prepričali,
da v ustavni (?) Avstriji ni mogoče vla-
dati proti Slovanom.

»Slovanska Unija« najbrže ne izpre-
meni svoje taktike, pa naj stori vlada, kar
hoče. Stori la ne bo ničesar proti dostoj-
nosti zbornice, da bi tako omogočila kak
protiustaven čin vladi in njenim mogoč-
njaškim strankam. Avstrija je res država
zagonetk. Ustavo imamo, državni zbor
imamo, a vlada sodi o sebi, da je več kot
ustava, več kot parlament. »Slovanska
Unija« je že po svojem dosedanjem nasto-
pu dokazala, da mora delati državno po-
litiko parlament in da je vlada le parla-
mentov izvršilni činitelj. Tega se navadi
že še tudi bivša večina. Nič ne de, ako bo
bivša večina danes imela zopet kako ču-
dežno večino. Boj združenih Slovanov za
koristi Bošnjakov in Hercegovcev, ki sta
ga vodila predvsem dr. Šusteršič in dr.
Krek, ostane zgodovinski. Zgodovinski pa
ostanejo tudi opetovani porazi sedanje
protislovanske vlade.

PROTIAVSTRIJSKA DEMONSTRACIJA V MILANU.

Dne 6. t. m. so se v Milanu pričele
slavnosti povodom 50letnice, ko se je vze-
la Lombardija naši državi. Velik škandal
se je pripetil pred spomenikom kralja Vik-
torja Emanuela, ko so korakala društva s
povešenimi zastavami pred spomenikom.
Socialistično društvo pa ni povesilo za-
stave, marveč jo je v znak protesta za-
stavonoša obrnil. Množica je na to pretep-
la socialiste in jim raztrgala rdeči prapor.
Tudi anarhistom so raztrgali prapore. Da
so demonstrirali tudi proti Avstriji, je pri
lubeznjivih naših zaveznikih samoobsebi
umevno. Avstrijski konzulat so stražili
močni infanterijski in kavalerijski oddelki.

POMNOŽITEV FRANCOSKEGA VOJ- NEGA BRODOVJA.

Mornariški svet je sklenil, da vzdrži
svoj program, po katerem bo imela fran-
coska mornarica leta 1909 45 oklopnih.
Stroški, tri milijarde frankov, se razdele
na tri leta.

BELGIJA VELESILA.

V Antwerpnu se je 6. t. m. Belgiji slo-
vesno priklopila Kongo - država.

NEMIRI V ANGLEŠKI INDIJI.

Nemiri ob severnozahodni indijski
meji so resnejši, kakor Angleži priznava-
jo. Proti vstašem so pripravljene tri bri-
gade.

TURČIJA PRIPRAVLJENA ZA VOJSKO.

Iz Carigrada se poroča, da ima Tur-
čija za vsak slučaj pripravljeno armado
in mornarico, ker noče dopustiti, ko za-
puste vevlavi Kreta, da jo zasedejo Gri-
ki. Turki imajo že izdelane načrte za slu-
čaj vojske z Grško.

Znanost in umetnost.

* Za tamburaše! »Bom šel na planin-
ce.« Potpuri slovenskih narodnih pesmi
za tamburaški zbor zložil Marko Bajuk.
Cena 3 K. Založila »Katoliška bukvarna«
v Ljubljani. Tamburaši, veseli boste te
nove zbirke. Lep šopek, povit iz deseterih
narodnih pesmi, ki so preproste, pa ven-
dar ne enolično, ampak ponekod kar ži-
vahno harmonizirane. Celo lahke imita-
cije je gospod Bajuk poizkušal semtertja;
tudi prehodi oz. med- in poigre se kaj lepo
utrinjajo v eno celoto. Seveda kakor tam-
buraški zbor ni umeten orkester, tako tudi
skladb zanj ne moremo meriti s stališča
visoke umetnosti; to pa lahko rečemo: g.
Bajuk je storil, kar se je storiti dalo za
tamburaški zbor s posameznimi pesmi, ki
se tudi posamič lahko igrajo. Gotovo je
pa, da bo ta potpuri kot tamburaška sklad-
ba prav dobro učinkoval.

Dnevne novice.

+ »Sauherdenton« je zopet pri »Na-
rodu« na celi črti zavladal, odkar gre z
moralno kvaliteto liberalne stranke ved-
no bolj navzdol. Zdaj niti »Mladosti« ne
pusti »Narod« več pri miru in v svoji vče-
rajšnji notici dobesedno pravi, da se ne
samo v mladeniški, temveč v celi »kleri-
kalni« organizaciji zbira »izključno le me-
ščanski in kmečki ksindel«. Tak ton se
sam obsoja in nam ni nič drugega potreba
kakor ga vidno pibiti, da nikomur ne
uide, s kakšnimi sredstvi se je začela libe-
ralna stranka zopet bojevati. Le ena reč
nas veseli — da namreč liberalci tako
pridno »Mladost« beró; morebiti se ven-
dar ne bodo vsi pogubili . . .

+ Otvoritev Turske železnice. Cesar
je naznanil železniškemu ministru, da se
namerava udeležiti otvoritve Turske že-
leznice, ki se otvori v prvi polovici julija.

+ »Edinost« je postala prešerna kak-
or kaka kmečka krčmarica, ki se je z
leti dokopala do svetlih petic. Poniža nam
1000 kron letne podpore za obmejne Slo-
vence, če ji dokažemo, da dobiva od ljub-

ljanskega župana Hribarja po 50 gl. pod-
pore na leto. Mi prešerni tetki »Edinosti«
seveda ne moremo pokazati pod nos po-
botnic, ki jih Hribarju najbrže ni dajala za
njegovo velikodušno letno podporo; ven-
dar pa ostanemo pri tem, da je Hribar z
denarjem podpiral »Edinost«, to pa ne
morda kot obmejen list, marveč kot list,
ki mu je bil osebno na razpolago. Hribar,
pa tudi dr. Tavčar, se lahko muzata, ko
čitata prešeren poziv »Edinosti«, ki je bila
bogato subvencionirana od obeh, zlasti
ob času bitke z dr. Mahničem. Dr. Tavčar
se je sicer kmalu obrnil od dvojezične
tržaške tetke, zvitemu Hribarju pa je ravn-
o ta dvojezičnost bila vedno jako simpa-
tična. Zato je tudi njegova — čeprav
zmanjšana — podpora redno prišla. Seve-
da pa »Edinosti« ne moremo prav nič za-
meriti, da je sprejemala to podporo, saj jo
je sprejemala od somišljenika. Zamerimo
ji le hinavsko dvojezičnost, ko se dela, da
ji je narodnost vse in da tu ne pozna par-
dona. V resnici pa je ravno tako liberalna
ko »Slovanski Narod« in bi bila moral-
kar odločno zavzeti se za Hribarja in hvali-
liti njegovo pogodbo z Nemci. Toda, kaj
ne da, s to barvo se vseeno ne sme na-
dan med primorskimi Slovenci, a Hribarja
napasti — to pa po vsem tesnem dolgo-
botnic, ki jih Hribarj unajbrže ni dajala za
letnem prijateljstvu vendar ne gre!

+ Kaj je »Tovariš« zamočal. Z zado-
voljstvom poroča, da je deželni šolski svet
sklenil resolucije na vlado glede občeval-
nega jezika ter pravi, da je bilo to je mo-
goče, ker se je pomnožilo število sloven-
skih zastopnikov v deželnem šolskem
svetu. Zakaj pa »Tovariš« ne pove, kako
je to, da to preje ni bilo mogoče, ko je
narodno-napredna, recte liberalna stran-
ka poslala Nemce v deželni šolski svet, in
zakaj je zamočal, da je te resolucije
stavil član deželnega šolskega sveta gosp.
Jarc, ne pa kak liberallec. Seveda, če bi
to storil kak Hribar, to bi bilo hvale, am-
pak to so storili ti črni brezdomovinski
klerikalci!

— Štrajk v ajdovski predilnici. Mi-
nolno nedeljo je delavstvo predilnice v
Ajdovščini proglašilo splošen štrajk.
Vzrok so neugodne razmere, zlasti pa po-
stopanje tovarniškega vodstva. Minoli te-
den je vodja prisilil nekega delavca, ki je
odbornik N. D. O., da se je odpovedal de-
lu, potem je pa dejansko napadel nekega
podmojstra. Delavstvo je na to potom
centrale N. D. O. sestavilo zahteve: povi-
šanje plače, odstranitev dveh delavstvu
sovražnih članov vodstva in sprejetje
obeh odpuščenih delavcev nazaj v delo
ter te zahteve predložilo glavnemu vodju.
Rok za odgovor je bil določen na nedeljo
do 11. ure dopoldne. Popoldne istega dne
je priredila N. D. O. v Ajdovščini druš-
veni shod, na katerem so govorili dr.
Mandič iz Trsta in drugi. Ker vodstvo to-
varne ni dalo nikakega odgovora, je bil
proglashen splošen štrajk. Štrajka vse de-
lavstvo — okoli 300 oseb. V Ajdovščino
so takoj komandirali orožništvo, a mir se
doslej ni kalil.

— Prekrasno monštranco v gotskem
slogu za novo blejsko župno cerkev je
razstavil g. svetnik pasar Iv. Kregar v
oknu »Katoliške Bukvarne«. Umetniško
dovršeno delo v tehničnem oziru in drago-
cena tvarina vzbuja obče občudovanje.
Srebro, zlato in dragoceni kamni so iz-
večine darila raznih dobrotnikov. Vse je
pristno, nič ponarejenega. Izredno lepi so
tudi emalji, zlasti oni štirje (po bayronski
šoli), ki obdajajo lunulo. Izborna delo
hvali mojstra in kaže lep napredek slov.
umetnosti tudi v tej stroki. Brez dvoma
bo monštranco stoletja v radost in ponos
lepi blejski župniji. — Razstavljena ostane
do srede opoldne. Prijatelji lepe umetnosti,
ne pozabite si je ogledati!

— Ogenj. V nedeljo, 6. t. m., popold-
ne ob 4. uri, je začelo goreti v Dolnji Pre-
kopi, občina Št. Jernej na Dolenjskem.
Sedmerim gospodarjem je uničil ogenj
vse, le enemu je ostala hiša. Pravijo, da
so zažgali otroci. Šentjernejska požarna
bramba je prva prihitela z obema brizgal-
nama in zabranila nadaljno razširjenje
ognja. Pomagala ji je kostonjeviška. Lo-
kaliziran je bil ogenj v kratkem, vendar
so šentjernejski ostali celo noč na pogori-
šču in gasili ostanke. Škode je okoli 40
tisoč kron, zavarovalnina je seveda le
mala.

— Smrt v tužini. V Čikagi je umrl Slo-
venec Jožef Stalcar, star 86 let.

— Izginil je. Dne 3. t. m. popoldne iz-
ginil je 32 let stari božjastni, včasih malo
slaboumni Alojz Pakiž vulgo Gašperjev,
dninar, iz Ribnice. Oblečen je bolj temno.
Vsakdo se prosi, da njegov prihod v kak
kraj, takoj županstvu v Ribnici naznani,
da se bo moglo dalje potrebno ukreniti.

— Friedjungovi dokumenti falzifikati.
Hrvaški listi trdijo, da se je Nastić izjavil,
da so Friedjungovi dokumenti falzifikati.
Beležimo. Obravnava bo stvar pojasnila.

— Morlec Foedransperg pomiloščen.
Cesar je pomiloštil Julija viteza Foedrans-
perga, ki je v Trstu umoril pevko Fabry.
Smrtna kazen je Foedranspergu spreme-
njena v dosmrtno ječo.

— Opera v Zagrebu. Zagreb zopet
dobi opero, ker je ban obljubil višjo sub-
vencijo.

— V svrhu raziskavanja premogove
žile ob kranjsko-hrvaški meji osnoval se
je v Črnomlju za ta okraj odbor, ki bo z
denarnimi sredstvi omogočil nadaljno za-
sledovanje. Lastnika sedanje žile v Ku-
želju in Kuželjevem ostaneta tudi nadalje
na svojem svetu neovirana posestnika.

— Orožniško puško našel je cestar
Janez Bevec, ležečo ob cesti med Cirkla-
mi in Krško vasjo.

— V konkurzu je kmetijsko društvo v
Dolenji Dobravi.

— Dne 2., 3. in 5. junija 1909. je po-
motoma izostalo pri oglasu »kjuč av-
ničarska delavnica« ime Jank
Čagran, na kar opozarjamo cenj. čita-
telje.

— Tvrdkam, ki izvažajo v Rumunijo,
je v pisarni trgovske in obrtne zbornice
v Ljubljani na vpogled več važnih odredb
rumunskega finančnega ministrstva, za-
devajočih carinsko uradno postopanje
glede blaga, ki se uvažja v Rumunijo. Na
željo se te odredbe tudi dopošljejo.

Štajerske novice.

š »Südmarkine« slavnosti v Gradcu
so potekle na znani »nemški« način. Ude-
ležil se jih je tudi oficijelno »oče« sloven-
skih kmetov v ptujskem okraju pek in po-
slanec Ornik. V odbor je poleg drugih
voljen ptujski odvetnik Plachky, v
nadzorstvo ormoški odvetnik dr. Del-
pin, trgovec Schober v Marnberku in
odvetnik dr. Ambrožič v Ljubljani. —
Predlog, da bi se »Südmark« postavilo
na napredno stališče, se je odklonilo, ni
se pa odobrila ustanovitve kršč. soc. po-
družnice »S.« v Gradcu.

š Slovenski deželni poslanci so pri
zadnjem posvetovanju sklenili, vplivati v
Gradcu na to, da se že letos vpeljejo je-
senske šolske počitnice.

š Nemci napadajo Slovence. Iz Ma-
ribora poročajo: Ko se je v nedeljo neka
mala družba vračala iz veselice v Na-
rodnem domu domov, so jo brez vsakega
povoda napadli Nemci in precej občutno
ranili dva Slovence. Sploh so se včeraj
cel dan Nemci vedli tako izzivalno, da se
je le hladnokrvnosti Slovencev zahvaliti,
da ni prišlo do večjih spopadov. Ako bi v
Ljubljani kak Slovenec napadel Nemca,
kričalo bi vse nemško časopisje, tako je
pa vse prav.

š Graško časopisje napada Ploja, da
je utajil v budgetnem odseku časopis, ko-
jega si je izposodil v čitalnici poslanske
zbornice.

š Umrl je v Rogoznici pri Ptujju gosp.
Ognjeslav Brenčič.

š Pokončajte metulje, sicer bode go-
senic vedno več! Uporabljajte v to mla-
dino! Primerne mrežice se dobi v vsakem
številu v državni učni delavnici za ko-
šarstvo pri Sv. Barbari v Haložah. Komad
velja 20 vinarjev.

Ljubljanske novice.

lj Nedejski počitek v gostilnah.
Uslužbenci in uslužbenke v vseh ljubljans-
kih gostilnah, v katerih je v nedeljah več
kot tri ure dela, dobe odslej nedejski po-
čitek. Kjer so v nedeljah take razmere, da
tak počitek v nedeljo ni mogoč, morajo
uslužbenci in uslužbenke dobiti med ted-
nom počitek, ki mora trajati neprenehoma
12 ur, ali pa dvakrat po 6 ur, med to pa
ne sme biti vstet nočni čas. Gostilničar,
ki bi takega počitka ne dal, bo kaznovan z
globo od 10 do 1000 kron, ali z zaporom
od 24 ur do 3 mesece.

lj Glasbeno društvo »Ljubljana« za
Aljažev dom. Kdo ima smisel za resnično
delo in kje vlada strankarski šovinizem,
to se je zopet pokazalo v nedeljo. — Glas-
beno društvo »Ljubljana« priredi veselico
v velikem obsegu v korist nove stavbe po-
rušenega Aljaževega doma in res se blesti
s svojo nenavzočnostjo premnogih onih, ki
bi morali v prvi vrsti priti. Ni treba sicer
rekriminacij, kajti prostori Uniona so bili
kljub temu polni. Povdarjamo le, da se
»bratska« pevka društva niso odzvala
niti s pičilimi deputacijami, da »Glasbena
Matica« je priredila celo izlet h klanjskim
jezerom. To se je zgodilo seve iz same
nestrankarske prijaznosti. Tudi od »Slav-
ca« ni bilo nikogar blizu, dasi je bila to
res splošno narodna prireditel in dasi
»Slavec« za svojo bodočo slavnost trdi,
da je treba »bratstva« in »sloge«. Kako to
v delanju mislijo njegovi člani in pristaši,
niso pokazali samo preteklo nedeljo, am-
pak že opetovano, posebno, ko nekateri
tako radi vpijejo na pevce »Ljubljane«, da
so »farški«. To smo morali povedati, da
se nam ne bo zamerilo, ako homo ob ta-
kem obnašanju vsakemu, ki se ga tiče,
kvitirali milo za drago. — Med navzočimi
smo opazili dež. poslanca prof. Jarca in
dr. Lampeta, dež. poslanca Mandelja in
dr. Zajca, podpredatelja dež. uradov dr.
Zbaničnika, predsednika »Slov. Matice« dr.
Ilešiča; dr. Tomiška; skladatelja Davori-
na Jenka in Parmo, in še mnogo gospo-

dov iz uglednih krogov. Uspeh veselice same pa je bil dober, dasi sta nepriazno vreme in mala vstopnina grozila z deficitom. Največje zanimanje vzbudil je nastop »Ljubljane« v veliki dvorani, ki je bila na mah prepolna z galerijami vred, ko je nastopil zbor, ki to zanimanje res v polni meri zasluži. Med občo pozornostjo je nastopil moški zbor »Ljubljane« in izvajal Aljažev »Zoro« ter Juvančevega »Pastirja«. Zbora sta znana in morda je bilo ravno to povod, da se nista s tisto vneto izvajala, kakor se je pričakovalo ter sta tudi oba solista g. Kovač (tenor) in g. Bukšek (bas) nastopila nekoliko rezervirano. Vendar je zbor pokazal, da razpolaga z izbornim materialom, kateri opravičuje ob vztrajnosti in rednem pohajanju pevskih vaj najlepše in tudi najsmelejše nade. Želeti bi bilo več umerjenosti v prednašanju, čistosti v intonaciji, preciznosti v ritmiki in jasnosti v deklamaciji. Z veseljem konstatujemo tudi napredek v vsakem oziru in ta nam jamči, da nismo optimisti, če trdimo, da bo čez čas ta zbor vsem umetniškim zahtevam tako zadoščal, da bode ponos svoje domovine ter v tem večji meri zaslužil viharno odobravanje, s katerim ga je odlikovalo občinstvo. Moškemu zboru sledila sta dva mešana zbora in sicer Medvedov »Nazaj v planinski raj« ter dr. Krekova »Slika«. Že oko se je vradostilo nad tem pestrim mladim življenjem, ki se je deloma v narodnih nošah pojavil z ženskim zborom na odru. Koliko večje je bilo naše veselje, ko so zadoneli po dvorani ti sveži in čili srebrnozvočni glasovi, da je odmevalo iz njih navdušenje za idealno stvar. Isto življenje je šinilo v moški zbor, tako, da smo imeli izreden užitek. S tako vervo kot se je tu pel Nedvedov »Nazaj« ga je bilo še redko slišati. Skladba je znana. Na novo, menda sploh prvič se je izvajala Krekova »Slika« — povsem modern, naravnost težak zbor, kateri s svojo obilo hromatiko in neobičajnimi modulacijami povzroča toliko težkoč, da ga zmorejo le zbori, ki razpolagajo z muzikalno inteligentnimi močmi. Izborna izvajanje te skladbe je dokazalo, da razpolaga »Ljubljana« z muzikalno inteligenco, katere ji danes ne morejo odrediti njeni najzagrizenejši nasprotniki. In če bode možki zbor sledil ženskem v vztrajnosti, vnemi in rednem pohajanju vaj, potem nima »Ljubljana« več daleč do — vrha. Čast zboru in vzorno postrvovalnemu pevovodju g. Antonu Svetku! »Slovenska Filharmonija« je svirala na vrtu. Splošna sodbja je bila, da je bila godba prelena, za ljudsko veselico premalo živahna in pa da nima skoro nič discipline. Po vsaki točki so godci se porazgubili z odra. Kakor vemo, naša društva nikdar niso vpraševala o ceni godbe — za ned. veselico je plačala »Ljubljana« godbi skoro 300 K — zahtevamo pa za tako svoto disciplinirano in malo milostljivejšo godbo. Pohvaliti moramo dražestne prodajalke šopkov in razglednic, pa tudi še mladega Ladja in voditeljice raznih paviljonov. Naša vino-trška prvaka gg. Alojzij Zajec in Balon sta darovala izborno kapljico, ki se je pridno prodajala, poleg tega pa so še darovali gospa Jeglič, gg. Cascio, Kavčič, Trnkoczy, Piccoli, Šebenik, za kar jim bodi iskrena zahvala. V veliki dvorani se je po deveti uri zvečer razvila živahna zabava ob zvokih pristne kmečke godbe, mnogo občinstva pa je pohitelo tudi k zanimivim in vsega priporočila vrednim kinematografičnim predstavam podjetja »Pathe«.

Ij Brivnice bodo odprte na sv. R. T. dan samo do 9. ure dopoldan, na kar se slav. občinstvo opozarja.

Ij Bolgarski car se je te dni mudil na Reki. Reški župan dr. Vio ga je v nedeljo spremljal do St. Petra, nkar se je car Ferdinand odpeljal mimo Ljubljane na Dunaj.

Ij Prostovoljne dražbe košnje na Barju in v ljubljanski okolici so se z večeršnjim dnem pričele. Letos bo dovolj sena, koder so bili travniki zadostno pognojeni, seveda ne samo z domačim, nego tudi — z umetnim gnojilom. Kdor ima travnikov odveč, da košnje v najem. Dražba donese, pravilno vodena, navadno lepe uspehe. Glede letošnje koše je to znano, da bo sena dosti in tudi lepo bo, če do Kresa suša ne pritisne.

Ij Letošnje stavbe in pomanjkanje delavcev. V mestu kakor v okolici letos manjka zidarjev. Ker so drugod bolj plačani, gredo drugam. Naravno. Zato zastajajo dela pri več novih poslopih v mestu. Hišni posestniki se jeze nad podjetniki, ti zadnji pa se jalovo izgovarjajo, da ni dovolj delavcev prišlo v Ljubljano, dočim stavbni podjetniki molče, če jih kdo prime zaradi izkoriščanja delavcev še pri sramotni plači! Izsesavalo se je hišne posestnike dovolj ob — potresu, delavci pa imajo biti dostojno in pošteno plačani.

Ij Konj splašil. Včeraj dopoldne se je splašil konj na Tržaški cesti hlapcu Mihaelu Snoj ter dirjal po Bleiweisovi cesti, kjer je zadel z vozom v dva drevesa in ju poškodoval, od tam na Marije Terezije cesto, kjer je zadel v že zaprte prečnice

na prelazu in tam potem obstal. Konj se je bil ustrašil brzovlaka.

Ij Skušnja moškega zbora »Ljubljane« jutri zvečer ob 8. uri.

Ij Olepšavanje hiš v mestu se je to spomlad vendar enkrat pričelo. Nekatere hiše po ljubljanskih ulicah so v takem zanemarjenem stanju, da je uprav škandal. Malo barvila in malo malte stane, pa se da vse očediti in olepšati, pa še za te malenkosti nekateri gospodarji ne dajo par krajcarjev iz žepa!

Ij V Kolodvorski ulici so zdaj Kušarjevo podrtjo do tal podrli in material odstranili. Prednja ulica in Kolodvorska se s tem znatno olepšata.

Ij Semenji. Dne 2. t. m. je bilo na tedenski semenj prignanih 651 konj in volov, 206 krav in telet, skupaj 857 glav. — Kupčija je bila pri konjih dobra, ker so prišli po nje Lahi, pri goveji živini pa povoljna. Cena goveji živini je bila od 58 do 70 h kg žive vage.

Ij Slovenska Filharmonija koncertira jutri v sredo na vrtu meščanske pivovarne A. Dekleva, Sv. Petra cesta. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin.

Ij Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani priredi skupno z pomožniškim odborom slov. trg. društva »Merkur« v sredo, dne 9. junija 1909., ob 9. uri zvečer v areni »Narodnega doma« skupni sestanek po § 2. s sledečim redom: Pozdrav; stanje trgovskih sotrudnikov z ozirom na vlada-joče prenapete razmere; imenovanje razsodišča; slučajnosti. — Z ozirom na to, da se gre za lastne stanovske pravice, pridite vsi in pokažite s tem, da se zavzimate za svoje koristi.

Cerkveni letopis.

c Vič-Glince. Obletnica posvečevanja naše župne cerkve se bo, kakor vse kaže, obhajala slovesno. Povod temu je, ker bo prevzvišeni knezovi na dan sv. Antona našim malim pravič tukaj delil zakrament svete birmе. Pripelje se presvetli k nam v soboto, 12. t. m., ob 9. uri dopoldne. Po sprejemu bo šel iz cerkve v posamezne razrede tukajšnje ljudske šole, kjer bodo šolski otroci sprasani krščanski nauk. V soboto zvečer bomo razsvetlili okna, katoliško slovensko izobraževalno društvo z našimi »Orli« bo pa preskrbelo bakljado in podoknico pred župniščem. Štejemo si v veselje in čast, da bomo imeli prevzvišnega nadpastirja ravno na godovni dan v svoji sredini in mu lahko ustno izrazili svoja voščila. V nedeljo bo prevzvišeni začel s svetim opravičilom ob 9. uri. Popoldne se odpelje na birmovanje v Tomišelj.

Razne stvari.

Moderne Edisonove hiše. Vlivanje poslopji. Znan izumitelj Thomas A. Edison je naznanil v časopisju, da je sedaj dovršil vse potrebne priprave, tako, da mu bode mogoče graditi konkretne stavbe in hiše, katere bodo veljale po 1200 dolarjev. Te hiše bodo ravno take, kakor so kamenitne, samo razlika med njimi in kamenitnimi bode ta, da bodo prve veljale, kakor rečeno le po 1200 dolarjev, dočim veljajo ravno take hiše, ki so pa iz kamna od 20 do 30 tisoč dolarjev. Pripomniti se mora, da je v 1200 dolarjih, katero svoto bode veljala Edisonova hiša, vpoštet tudi oni denar, katerega se izda za napeljavo plina, elektrike in vodovoda v hišo. Nadalje bode vsaka hiša imela tudi centralno parno kurjavo. Delavci, ki bodo izdelovali take hiše, bodo dobivali navadne unijske plače. Edisonove hiše bodo stale na lotih, ki merijo 40×60 čevljev, toda velike bodo le po 25×30 čevljev, oziroma tolike, kakor so druge stanovanjske hiše, katere so namenjene za jedno rodbino. V vsaki hiši bode 6 sob in kopalna soba. Pod hišo bode naravno klet, v kateri bode parni kotel, pralnica in skladišče za premog.

Oče in sin se zadušila. V Mohendorfu je padel v gnojnico posestnik Richter. Sin je hotel rešiti očeta, a strupeni plini so zadušili očeta in sina.

Janina Borovska priznala umor Levicekega. »Gazeta Powszechna« poroča, da je Janina Borovska priznala, da je usmrtila dr. Levicekega. Podrobnosti priznanja še niso znane, kakor, da je priznala, ko ji je preiskovalni sodnik rekel, da ako ima kdo pogum, da usmrti, mora imeti tudi pogum, da dejanje prizna.

Ženo ustrelil na cesti. Poizkušen samomur. Očividca zadel mrtvoud. Trgovec Pleissner je ustrelil na cesti svojo ženo, nato pa sebe z več strelj smrtonosno ranil. Tvorliškega ravnatelja Pachera, ki je bil slučajno navzoč pri dogodku, je drama tako pretresla, da ga je zadel mrtvoud in se je mrtev zgrudil na tla. Pleissner se je vedno prepiral s svojo ženo.

Zopet velik uspeh zrakoplovstva. V Chalonsu je zrakoplovec Lethan s svojim letalnim strojem v soboto ostal v zraku eno uro 37 minut. Včeraj je v 4 minutah 13 sekundah preletel šest kilometrov.

Dohodninski davek' so nameravali uvesti v ameriških Združenih državah, a je predlog propadel.

Stavka zidarjev v Pragi. Stavbeni podjetniki v Pragi so sklenili, da ustavijo delo pri njih podjetjih, ker so zahteve stavkočih zidarjev nesprejemljive. Vsled tega ostane brez dela 6000 zidarjev.

Telefonska in brzovajna poročila.

BOJ PROTI VLADI.

Dunaj, 8. junija. Med nepopisno napetostjo in velikim razburjenjem se je danes sešel parlament. Vsi poslanci so bili brzovajno pozvani k seji. Na strani opozicije manjkajo samo štirje poslanci, ki so svojo odsotnost opravičili, na strani vladnih strank manjkajo trije poslanci. Včeraj zvečer se je vsled intervencije poslanca Stapsinskega vršila konferenca voditeljev poljskih strank in opozicije o tem, da bi došlo glede merituma dr. Šusteršičevega predloga do kompromisa, ki naj bi bil za obe strani vsprejemljiv. Posvetovanja so trajala ves večer do tretje ure jutraj, in ko so se udeleženci razhajali, zdelo se je, da je kompromis gotova stvar. Jugoslovani so izjavili, da so pripravljene nekoliko oblažiti predlog, samo da izkažejo uslugo Poljakom. Poljaki so izjavili, da so s tem zadovoljni, ko so pa danes jutraj prišli poljski poslanci v zbornico, so izjavljali, da kompromisa ne morejo sprejeti, ker mu je finančni minister vitez Bilinski nasproten. Radi tega se je kompromis razbil.

Dunaj, 8. junija. Ob 11. uri dopoldne je bila otvorena seja državnega zbora. Dvorana je bila natlačeno polna. Znano je, da je bila zadnja seja prekinjena, ker se je razbila ob predlogu poslanca Wolfa za poimensko glasovanje o koncu debate. Danes je izjavil Wolf, da svoj predlog za poimensko glasovanje umakne, predsednik je odredil navadno glasovanje in vsa zbornica je sedaj soglasno glasovala za to, naj se debata nadaljuje. Nato sta bila izvoljena glavna govornika. Za govornika proti predsednik poljskega kluba vitez Glombinski, za pro pa dr. Adler. Med govorom poslanca Glombinskega so se čuli viharni ugovori s slovanskih klopi. Bilo je privklat, da so slovanske stranke, posebno Čehi in Jugoslovani, tako burno ugovarjali v zbornici načelniku poljskega kluba. Glombinski se je silno eksponiral za vlado, zakar je naletel na oster odpor med Čehi in Jugoslovani. Ko je Glombinski polemiziral proti govoru dr. Kreka in je imenoval dr. Krekovo ime, zagromeli so v odgovor med Čehi in Jugoslovani navdušeni klici: »Živio dr. Krek!« Bila je to sijajna ovacija dr. Kreku in krepak odgovor Glombinskemu. Sedaj (ob pol treh) govori dr. Adler. Čuje se, da se zopet poizkuša kompromis med opozicijo in Poljaki in da se vrše pogajanja, ako je to sploh mogoče.

Dunaj, 8. junija. Dalmatinski poslanec Bulić je danes, dve leti po svoji izvolitvi, privklat prišel v parlament, da stori obljubo. Proti izvolitvi Bulićevi je bil, kakor znano, uložen ugovor, nakar je Bulić zastopal stališče, da toliko časa, dokler ugovor ni rešen, nima pravice priti v parlament in vzeti dijete. Se-le sedaj na nujni poziv svojih somišljenikov poslancev je prišel v zbornico, da glasuje za dr. Šusteršičev predlog. Ko je stopil v zbornico, so ga njegovi tovariši viharno aklamirali.

Dunaj, 8. junija. (Ob 3. uri popoldne.) Razburjenje v zbornici je na višku. Ravno kar govori dr. Šusteršič sijajen zaključni govor ter polemizira proti govornikom vladnih strank, v prvi vrsti proti Glombinskemu. Skoro pri vsakem stavku mu opozicija burno ploska. Med tem se nadaljuje poizkusi za kompromis.

Dunaj, 8. junija. (Ob pol 4. uri popoldne.) Kompromis s Poljaki in opozicijo je definitivno razbit. Bitka se bo torej izvajala pri glasovanju v meritumu dr. Šusteršičevega predloga. Po dr. Šusteršičevem govoru je sledilo nekaj stvarnih popravkov, nakar je predsednik odredil poimensko glasovanje. Izračunano je, da ako češki minister Začek glasuje z vlado, dr. Šusteršičev predlog pade, zato se ravno kar vrše posvetovanja voditeljev čeških strank, ako se naj ministra Začka pozove, naj glasuje za dr. Šusteršičev predlog, ali ne. Popolnoma je mogoče, da bo izid odvisen od enega glasu. (Takoj, ko dobimo telefonična poročila o izidu glasovanja, bomo izid naznanili na deski našega uredništva.)

ITALIJANI Z NEMCI.

Dunaj, 8. junija. Klub laških poslancev je z zadovoljstvom vzel na znanje obljubo nemških strank, da bodo nemške stranke nastopile za laško fakulteto v Trstu. Z ozirom na to izjavlja klub, da nima povoda spreminiti v zadevi dr. Šusteršičevega predloga svojega stališča in da bo glasoval proti predlogu. Zadnje dni so posebno nemški krščanski socialci pritiskali na Italijane in jim obljubovali gradove, ako glasujejo proti dr. Šusteršičevemu predlogu.

PROTI PROTISLOVANSKI POLITIKI POLJSKEGA KLUBA.

Dunaj, 8. junija. Poslanec Stapsinski izjavlja da bo z 19 poslanci Poljske Ljudske Stranke, ki ima večino poljskega naroda v Galiciji za seboj, nadaljeval boj proti finančnemu ministru Bilinskemu, to pa ne iz kakih osebnih vzrokov, ampak zato, ker poslanci Poljske Ljudske Stranke pred svojimi volivci ne morejo več zagovarjati, da poljski klub leta in leta izvršuje protislovansko politiko. Spiritus movens te protislovanske politike je Bilinski.

KOŠUT IN ANDRASSY PRI VLADARJU.

Dunaj, 8. junija. Avdijenca Košutova pri vladarju je danes trajala dve uri. Košut je cesarju predložil svoje predloge, po avdijenci se je pa izjavil proti časnikašem, da v avdijenci ni bilo nobene odločitve. Za Košutom je bil v avdijenci sprejet ogrski notranji minister Andrassy. Košut in Andrassy se danes vrneta na Dunaj.

PONESREČENI BORILEC.

Madrid, 8. junija. Pri nedeljskih borbah z biki je bilo težko ranjenih deset borilcev, trije borilci so obležali mrtvi na mestu.

KREČANSKO VPRAŠANJE.

Solon, 8. junija. Častniki se živahno pečajo s krečanskim vprašanjem. Zenijski častniki pospešujejo zgradbo ceste pri Elasoyni. Pospešujejo tudi zgradbo utrd ob grški meji.

BUREN SHOD ČEŠKIH OGNJE-GASCEV.

Praga, 8. junija. Deželna zveza požarnih bramb na Češkem je imela v nedeljo svoj občni zbor, ki ga je obiskalo 229 zastopnikov. Del. Kitzberger je predlagal, naj se razveljavi sklep lanskega občnega zbora, ki prepoveduje ognjegascem korporativno udeležbo pri službi božji. Svobodomislice je predlog živo zadel. Pričeli so svobodomiselnno razgrajati in napadati Kitzbergerjeve somišljenike, ki so zapustili zborovališče, nakar so svobodomislicei lepo sami med seboj odklonili Kitzbergerjev predlog.

EKSPLOZIJA V DEKLISKEM PENZIONATU.

Pariz, 8. junija. V Lyonu je med diletantsko predstavo gojenk eksplodirala acetilenska svetilka. Nastala je grozna panika. Več gojenk in učiteljic je nevarno ranjenih. Vsled opeklin je umrla neka gojenka.

OČETA MUČILI NA SMRT.

Vratislava, 8. junija. V Beuthenu so lastni otroci nekega rudarskega invalida mučili do kmrti. Proti zverinskim otrokom je uvedeno kazensko postopanje.

NADZOROVANI KNEZ EULENBURG.

Berolin, 8. junija. V Bad Gastein je odposlan kriminalni komisar, da stalno nadzoruje kneza Filipa Eulenburga. Kneza Eulenburga postavijo v kratkem zopet pred sodišče, ko se mu je v toliko izboljšalo zdravje, da ga lahko zaslišijo.

PONESREČENI SRBSKI GENERALNI KONZUL.

Berolin, 8. junija. Bivši srbski generalni konzul pl. Grewe se je ubil, ker se je njegov avtomobil v najhujšem diru zaletel v neko drevo.

PONESREČENI RUSKI ZRAKOPLOV.

Pariz, 8. junija. Na račun ruske vlade zgrajeni zrakoplov »Russie«, ki se da krmiti, se je dvignil v zrak, a bil je le malo časa v zraku, ker se je poškodoval.

95 MILIJONOV ZA RUSKO MORNARICO IN ARMADO.

Peterburg, 8. junija. V morje izpuste v kratkem v državnih ladjedelnih štiri ruske dreadnought, ki stanejo 15,000,000 rubljev. Državna zbornica je dovolila izrednih 8,000,000 rubljev za vojne namene.

Ključavničarska delavnica

1533 edina v okraju, občeznana, z 3-1 vso opravo, orodjem in dvema vajencema, se odda takoj v najem. Več se izve ustno ali pismeno pri ključavničarskem mojstru Janko Čagran, v Loki pri Črnomlju (Belokrajina.)

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 8. junija.

Pšenica za oktober	13-80
Rž za oktober 1. 1909.	10-54
Oves za oktober	7-76
Koruza za juni 1909	7-90
Koruza za maj 1. 1910	7-21
Effektiv: trajen.	

Nizko pod tovarniško ceno

prodajam radi ogromne zaloge letnih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Isotako najnovejšo konfekcijo za dame in
deklice.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavracije „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

1590 Zahvala.

Za odkritosrčno sočutje povodom
smrti nepozabnega soproga, očeta i. t. d.

Frančiška Beseljaka

c. kr. jamskega nadpaznika v p.

ter za mnogobrojno spremitvo predragega
pokojnika k večnemu počitku izrekamo
vsem prijateljem in znancem najiskrenejšo
zahvalo.

Posebej se še zahvaljujemo gospodu
K. Pencu, c. k. višjemu jamskemu oskr-
niku in pokojnikovim tovarišem. Bog
plati vsem.

Žalnoči ostali.

Modni salon za damske klobuke

B. Magdič, Ljubljana, hotel pri Maliču, nasproti
glavne pošte priporoča damske klobuke v veliki izbiri
oblike, cvetlice, peresa, nakit. Pariški modeli, znatno
nižane cene. Posebni oddelek v prvem nadstropju.

1367 c

Nova tovarna stolov in parketov

:: na Duplici pri Kamniku ::

sprejme

žagarja

kateri se razume na „Vollgatter“. Po dogo-
voru sprejme se tudi v akord. Vzame se
tudi izdelovalec parketov, ki se razume
na vseh strojih za izdelovanje parketov. Plača
1555 po dogovoru. 3-1

Kleparskega pomočnika in učenca

sprejme stalno Jos. Arko,
acetilenski inštalater ter zaloga
karbida, Ribnica Dolenjsko.
1569 3-1

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobi
se
posred

Zraven farne cerkve se odda v najem zaradi
bolezni. z zalogo že stara

trgovina z mešanim blagom

pod zelo ugodnimi pogoji. Gotovine zadostuje 1000 K
ostalo se lahko na mesečne obroke odplača. Proda
se tudi dva lepa psa, brakirja. Naslov se izve
pri upravnistvu »Slovenca«. 1591 3-1

V dobropoljski župniji se je zgubil rjav, dolg, nizek

pes-jazbecar

Videli so ga tudi v Mali Račni. Kdor bi kaj vedel
o njem, naj takoj sporoči upravnistvu »Slovenca«.
Dobil bo dobro nagrado. 1593 2-1

Za šport
in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih specialnih
znamk ter posameznih delov.
Izposojevanje koles
prejem koles za emailiranje,
poniklanje ter popravila:
solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Cerkvene orgle

stare šele 39 let, delo Malahovskega
z 10 spremeni, še dobro ohranjene, in

= 1 harmonij =

(Lenarčičev, s premično klaviaturo)
s 6 spremeni, sta naprodaj. Po-
jasnila daje župni urad v St. Ja-
kobu ob Savi, pošta Dol pri
Ljubljani. 1578 3-1

DEERING-

DEERING-

DEERING-

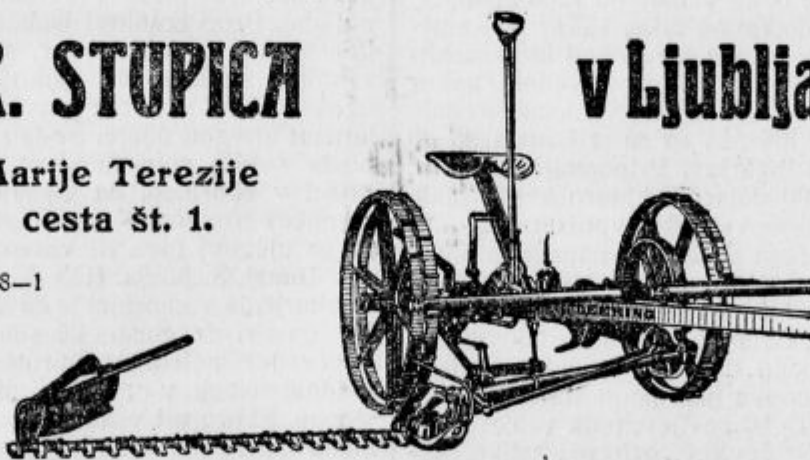
kosilne stroje, svetovno znane kot najboljše ameriške stroje
sedanjosti priporoča prva slovenska veletrgovina z železnino in
poljedelskimi stroji

FR. STUPICA

v Ljubljani

Marije Terezije
cesta št. 1.

1550 8-1

Istotam se dobijo tudi vsakovrstni drugi stroji, kakor slamo-
reznice, mlatilnice, čistilnice, vrtila, preše za sadje in dr. in dr.

DEERING-

DEERING-

DEERING-

IZPELJAVA vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in KREDITNIH PISEM

za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

»**MERCUR**« OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Moravski Zum-
berg, Mödling, Novi Jičín, Plzen, Praga, Liberce, Cvitava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vredn. papirjev.
Prospekte in cenike premij zastonj in franko.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih $4\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev in po dnevnem kurzu.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -
- K 300.000. -